

**VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
VADAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS PASIENIO PATIKRINIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2020 m. balandžio 6 d. Nr. 4-142
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 4 straipsniu, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 2 straipsnio 81 dalimi, Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 41 straipsniu:

1. T v i r t i n u pridedamą Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pasienio patikrinimo tvarkos aprašą.

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2017 m. gruodžio 29 d. įsakymą Nr. 4-597 „Dėl Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pasienio tikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. N u s t a t a u, kad šis įsakymas skelbtinas Teisės aktų registre ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos interneto svetainėje.

Tarnybos vadas

Rustamas Liubajevs

PATVIRTINTA

Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministerijos vado

2020 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 4-142

VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS PASIENIO PATIKRINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pasienio patikrinimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) nustato asmenų ir transporto priemonių vykimo per valstybės sieną teisėtumo tikrinimą bei kitus patikrinimo veiksmus, kurie pagal Europos Sąjungos (toliau – ES), Lietuvos Respublikos (toliau – LR) įstatymus ir kitus teisės aktus pavesti atlikti Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT).

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Asmens patikrinimas** – asmens vykimo per valstybės sieną teisėtumo patikrinimas;

2.2. **Rizika** – tikrinamo asmens ar transporto priemonės neteisėto vykimo per valstybės sieną tikimybė;

2.3. **Transporto priemonės patikrinimas** – transporto priemonės vykimo per valstybės sieną teisėtumo tikrinimas ir patikrinimas, ar joje nėra pasislėpusių asmenų.

3. Pasienio patikrinimą sudaro:

3.1. asmens patikrinimas;

3.2. transporto priemonės patikrinimas;

3.3. asmenų ir transporto priemonių, vykstančių per valstybės sieną, bei gabenamų krovinių radiacinė kontrolė.

4. VSAT pareigūnai pasienio tikrinimo metu gali atlikti ir papildomus tikrinimus, numatytus teisės aktuose, reglamentuojančiuose maisto, gyvūnų, augalų ir augalinių produktų vežimą per valstybės sieną.

5. Pasienio patikrinimus atlieka pasienio kontrolės punkte (toliau – PKP) pagal tarnybinių užduočių paskirti VSAT pareigūnai.

II SKYRIUS ASMENS PATIKRINIMAS

6. Asmens patikrinimas atliekamas pagal 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (toliau – Šengeno kodeksas) nuostatas.

7. Atvykstančių (išvykstančių) į (iš) valstybių narių uostus (-ų) plaukiojimo priemonių įgulos narių, turinčių teisės aktus atitinkančius jūrininko asmens tapatybės dokumentus ir iš anksto įrašytus į VSAT pateikiamus patikrinti įgulos sąrašus, įvertinus riziką, susijusią su vidaus saugumu ir neteisėta migracija, patikrinimas gali būti atliekamas nevykstant į plaukiojimo priemonę.

8. Į LR jūrų uostą atvykusių plaukiojimo priemonių įgulų nariai, turintys jūrininko asmens tapatybės dokumentus, jiems vykstant į už jūrų uosto ribų esančią gretimą savivaldybės teritoriją kontroliuojami VSAT pareigūnų.

9. Vykimo per valstybės sieną aplinkybėms išsiaiškinti asmuo vykstantis per valstybės sieną gali būti atvesdinamas į VSAT tarnybines patalpas. Prireikus gali būti atlikta asmens apžiūra.

10. Asmens, išskyrus nurodyto aprašo 8 punkte, patikrinimas atliekamas asmeniui būnant PKP teritorijos schemoje nustatytoje patikrinimo vietoje. Traukiniu vykstančių asmenų patikrinimas

atliekamas traukinyje, traukiniui sustojus geležinkelio stotyje ar kitoje nustatytoje vietoje prie valstybės sienos. Išimtiniais atvejais, įvertinus technines tikrinimo galimybes, tikrinimas gali būti atliekamas važiuojančiame traukinyje.

11. Asmens patikrinimas turi būti atliekamas nediskriminuojant asmenų dėl lyties, rasinės arba etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos.

III SKYRIUS

AUTOMOBILIŲ KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONĖS PATIKRINIMAS

12. Reikalavimai automobilių kelių motorinėms transporto priemonėms ir jų priekaboms (toliau – transporto priemonė):

12.1. transporto priemonės, vykstančios sava eiga, privalo būti su valstybiniais numerių ženklais;

12.2. transporto priemonė turi būti pažymėta tos valstybės, kurioje transporto priemonė registruota, skiriamaisiais ženklais (lipdukais), jei transporto priemonės valstybiniame numeryje nėra simbolio, nurodančio, kurioje valstybėje yra registruota transporto priemonė.

13. Transporto priemonės patikrinimas pagal kontrolės lygį gali būti minimalus arba nuodugnus.

14. Transporto priemonės minimalus patikrinimas taikomas, kai jos vairuotojas yra LR, kitų ES valstybių narių, Islandijos, Norvegijos, Lichtenšteino ir Šveicarijos pilietis. Patikrinama:

14.1. pagal pateiktą transporto priemonės registravimo dokumentą – ar jos tipas, markė, modelis, spalva, valstybinio numerio ženklas atitinka nurodytus registravimo dokumente;

14.2. ar registravimo dokumentas yra galiojantis, ar jis nesuklastotas;

14.3. ar transporto priemonė paženklinta tos valstybės, kurioje ji įregistruota, skiriamuoju ženklu (lipduku);

14.4. ar transporto priemonėje nėra pasislėpusių asmenų.

15. Minimalaus tikrinimo metu paprastai keleiviai iš transporto priemonės neišlaipinami.

16. Tais atvejais, kai pagal turimą informaciją arba minimalaus transporto priemonės tikrinimo metu įvertintą riziką yra tikėtina, kad LR, kitų ES valstybių narių, Islandijos, Norvegijos, Lichtenšteino ir Šveicarijos piliečių vairuojamų transporto priemonių vykimas per valstybės sieną yra neteisėtas, taikomas nuodugnus transporto priemonės pasienio patikrinimas.

17. Transporto priemonės nuodugnus patikrinimas taikomas, kai jos vairuotojas nėra LR, kitų ES valstybių narių, Islandijos, Norvegijos, Lichtenšteino ir Šveicarijos piliečiai. Nuodugnaus pasienio patikrinimo metu atliekami šio aprašo 14 punkte nurodyti veiksmai, taip pat patikrinama:

17.1. ar transporto priemonės vairuotojas turi vairuotojo pažymėjimą, suteikiantį teisę vairuoti tos kategorijos transporto priemonę;

17.2. ar yra transporto priemonių civilinės atsakomybės draudimo faktą patvirtinantys dokumentai (galiojantis draudimo liudijimas ar kitas dokumentas, kitos valstybės teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą);

17.3. ar transporto priemonė turi galiojančią techninės apžiūros ataskaitą, lipduką ar kitus dokumentus, patvirtinančius transporto priemonės techninės būklės patikrinimo ir įvertinimo teigiamą rezultatą;

17.4. ar transporto priemonė nėra ieškoma (tikrinama naudojant nustatytas įskaitas, nacionalines (tarptautines) duomenų bazes ar kitus informacijos šaltinius).

18. PKP, kuriuose nėra muitinės pareigūnų, patikrinami gabenamo krovinio dokumentai.

19. Įvežamų į ES, išvežamų ir vežamų per ją tranzitu išregistruotų transporto priemonių, vykstančių sava eiga, vairuotojai tikrinami papildomai:

19.1. ar yra žyma apie transporto priemonės išregistravimą ir laikinų numerių išdavimą transporto priemonės registravimo dokumente;

19.2. ar yra transporto priemonės įsigijimą ar kitą valdymo pagrindą patvirtinantys dokumentai.

20. Minimalaus arba nuodugnaus transporto priemonės tikrinimo metu pagal įvertintą riziką įtarus, kad transporto priemonėje yra paslėptų asmenų, narkotikų, sprogųjų medžiagų ir (arba) ginklų ar kitų draudžiamų daiktų, transporto priemonės vairuotojas arba keleiviai yra padarę nusikalstamą veiką arba administracinį nusižengimą, pateikti transporto priemonės dokumentai yra neišsamūs arba netikri, gali būti atlikta transporto priemonės apžiūra: išardomos jos atskiros dalys, nuimamos muitinės (dalyvaujant muitinės pareigūnui) ar kitos plombos bei atidaromos plombuotos ertmės, konteineriai, iškraunamos prekės (daiktai) ar atplėšiamos prekių (daiktų) pakuotės. Tokiems veiksams atlikti transporto priemonė gali būti siunčiama į šiam tikslui skirtus boksus, angarus ar kitas specialias vietas. Nepasitvirtinus įtarimams, tiesioginiam vadovui surašomas tarnybinis pranešimas.

21. Transporto priemonių, kurios vyksta ne sava eiga (gabenamos kaip prekė), dokumentų VSAT pareigūnai netikrina, išskyrus atvejus, kai turima duomenų ar kyla įtarimų, kad transporto priemonės yra vogtos.

IV SKYRIUS

PLAUKIOJIMO PRIEMONĖS, ORLAIVIO IR TRAUKINIO PATIKRINIMAS

22. Plaukiojimo priemonės kapitonas pasienio patikrinimo metu pats arba per savo įgaliotą asmenį pateikia 1965 m. balandžio 9 d. Konvencijoje dėl tarptautinės jūrų laivybos sąlygų lengvinimo nustatytos formos dokumentus, užpildytus lietuvių arba anglų kalba.

23. Atvykstančių (išvykstančių) į (iš) valstybių narių uostus (-ų) plaukiojimo priemonių patikrinimas nevykstant į plaukiojimo priemonę gali būti atliekamas įvertinus riziką, susijusią su vidaus saugumu ir neteisėta migracija, ir iš anksto pateiktus duomenis apie plaukiojimo priemonę, jos maršrutą bei joje esančius įgulos narius.

24. Orlaivio pasienio patikrinimo metu atsakingas orlaivio įgulos narys pasienio patikrinimą atliekančiam pareigūnui pateikia orlaivio bendrąją deklaraciją ar orlaivio skrydžio užduotį.

25. Traukinio pasienio patikrinimo metu atsakingi traukinių, refrižeratorių ir lokomotyvų brigadų nariai pateikia traukinių, refrižeratorių ir lokomotyvų brigadų darbuotojų sąrašus ir kiekvieno reiso maršrutų lapus.

26. Plaukiojimo priemonės, orlaivio, traukinio pasienio patikrinimas pagal kontrolės lygį gali būti minimalus arba nuodugnus.

27. Minimalaus plaukiojimo priemonės, orlaivio ar traukinio pasienio patikrinimo metu tikrinama:

27.1. dokumentai, patvirtinantys plaukiojimo priemonės, orlaivio ar traukinio vykimo per valstybės sieną teisėtumą;

27.2. ar plaukiojimo priemonėje, orlaivyje ar traukinyje nėra pasislėpusių asmenų.

28. Tais atvejais, kai pagal turimą informaciją arba minimalaus plaukiojimo priemonės, orlaivio ar traukinio tikrinimo metu įvertintą riziką yra tikėtina, kad plaukiojimo priemonės, orlaivio ar traukinio vykimas per valstybės sieną yra neteisėtas, taikomas nuodugnus transporto priemonės pasienio patikrinimas. Nuodugnaus pasienio patikrinimo metu atliekami šio aprašo 27 punkte nurodyti veiksmai, taip pat gali būti išardomos atskiros transporto priemonės dalys, nuimamos muitinės (dalyvaujant muitinės pareigūnui) ar kitos plombos bei atidaromos plombuotos patalpos, ertmės, konteineriai, iškraunamos prekės (daiktai) ar atplėšiamos prekių (daiktų) pakuotės. Nepasitvirtinus įtarimams, tiesioginiam vadovui surašomas tarnybinis pranešimas.

29. Tikrinant, ar plaukiojimo priemonėje, orlaivyje ar traukinyje nėra pasislėpusių asmenų, gali būti naudojamos techninės priemonės, tarnybiniai šunys bei pasitelkiami kitų patikrinimus atliekančių institucijų pareigūnai bei darbuotojai.

V SKYRIUS

RADIACINĖ KONTROLĖ

30. Visiems asmenims, transporto priemonėms, vykstantiems per valstybės sieną, taip pat gabenamiems daiktams ir kroviniams atliekama radiacinė kontrolė.

VI SKYRIUS

SPRENDIMO DĖL VYKIMO PER VALSTYBĖS SIENĄ, SULAIKymo AR NEĮLEIDIMO PRIĖMIMAS

31. Pasienio tikrinimo metu įtarus, kad asmuo, vykdamas per valstybės sieną, pateikia dokumentus, kurių tikrumas gali kelti abejonių (yra netikslumų), nėra dokumentų suteikiančių teisę arba asmuo neatitinka Šengeno sienų kodekse nustatytų sąlygų vykti per valstybės sieną, taip pat esant aprašo 20 punkte numatytiems atvejams, atliekamas antros linijos patikrinimas pagal Šengeno sienų kodekso 2 straipsnio 13 punktą.

32. Antros linijos patikrinimo metu patvirtinus aprašo 31 punkte nustatytus įtarimus, sprendimą dėl asmens ar transporto priemonės tolesnio vykimo per valstybės sieną, sulaikymo ar neįleidimo priima PKP pamainos vyresnysis.
